

Capitolul 1

Introducere

CUPRINS

1	INTRODUCERE.....	4
1.1	CADRUL PROIECTULUI	4
1.1.1	Cadru general.....	4
1.1.2	Atribuirea contractului	5
1.1.3	Autoritati de Monitorizare:	5
1.1.4	Obiectivele Master Planului.....	7
1.2	SCOP GENERAL SI ABORDARE PENTRU DEZVOLTAREA MASTER PLANULUI.....	8
1.3	STRUCTURA MASTER PLANULUI	10

Lista tabele

Tab. 1-1	Premise si factori luati in considerare in controlul implementarii Master Planului.....	9
----------	---	---

LISTA ABREVIERILOR

ADI	Asociatie de Dezvoltare Intercomunitara
ALPM	Agentii Locale de Protectia Mediului
AM	Autoritatea de Management
ACIS	Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale
ANPM	Agentia Nationala pentru Protectia Mediului
ANRSC	Autoritatea Nationala de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilitati Publice
ARPM	Agentia Regionala pentru Protectia Mediului
AT	Asistenta Tehnica
BAT	Cele mai bune tehnici disponibile (Best Available Techniques)
BERD	Banca Europeana pentru Reconstrucie si Dezvoltare
BM	Banca Mondiala
CBO ₅	Consumul Biochimic de Oxigen la 5 zile
CCO	Consumul Chimic de Oxigen
CE	Comisia Europeana
CES	Comitetul European de Standardizare
CNP	Comisia Nationala de Prognza
CSNR	Cadrul Strategic National de Referinta
EIA	Evaluarea Impactului asupra Mediului
EIB	Banca Europeana de Investitii
FEADR	Fondul European pentru Agricultura si Dezvoltare Rurala
FC	Fondul de Coeziune
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regionala
FEP	Fondul European pentru Pescuit
FSC	Fonduri Structurale si de Coeziune
FSE	Fondul Social European
FS	Fonduri Structurale
IFI	Institutii Financiare Internationale
INS	Institutul National de Statistica
ISPA	Instrument pentru Politici Structurale de Pre-aderare
MFP	Ministerul Finantelor Publice
MMSC	Ministerul Mediului si Schimbarilor Climatice
NUTS	Nomenclatorul Unitatilor Teritoriale Statistice
OI	Organism Intermediar
OM	Ordin de Ministru
ONG	Organizatii neguvernamentale
OR	Operator Regional
OUG	Ordonanta de Urgenta
L.E.	Locuitori echivalenti
PATM	Planul de Actiune pentru Tehnologii de Mediu
P.E.	Populatie Echivalenta
PND	Planul National de Dezvoltare
PO	Program Operational
POR	Program Operational Regional
POSM	Program Operational Sectorial de Mediu
SAPARD	Program Special de Aderare pentru Agricultura si Dezvoltare Rurala
SAMTID	Programul de Dezvoltare a Infrastructurii Oraselor Mici si Mijlocii
SEA	Evaluare Strategica de Mediu
SEAU	Statie de Epurare Ape Uzate
SMIS	Sistem Unic de Management al Informatiei
UE	Uniunea Europeana
UIP	Unitatea de Implementare a Proiectului
UP	Unitate de Plata
UCVAP	Unitatea pentru Coordonarea si Verificarea Achizitiilor Publice

1 INTRODUCERE

Proiectul "Reabilitarea si extinderea sistemelor de alimentare cu apa si de canalizare in judetul Neamt" reprezinta o etapa semnificativa in cadrul reabilitarii generale si extinderii infrastructurii de alimentare cu apa si canalizare din judetul Neamt, continuand procesul investitional derulat prin programul ISPA de creare a sistemelor regionale in sectorul apei.

Obiectivul general al contractului pentru Asistenta Tehnica pentru Managementul Proiectului "Reabilitarea si extinderea sistemelor de alimentare cu apa si de canalizare in judetul Neamt" este asigurarea unui management eficient pentru implementarea proiectului.

O activitate importanta in cadrul acestui Proiect este reprezentata de activitatea de reactualizare a Master Planului existent de apa si apa uzata pentru regiune.

Conform Caietului de sarcini, trebuie pregatit un program investitional pe termen mediu si lung (pe o perioada de cel putin 20 de ani de la data finalizarii Proiectului), luand in calcul aspectele legate de capacitatea de suportabilitate a consumatorilor din zona de proiect. Master Planul este necesar ca un prim pas spre elaborarea documentatiei necesare pentru cererile de finantare din Fonduri de Coeziune si include de obicei urmatoarele informatii:

- Descrierea si inventarierea sistemelor existente de apa si apa uzata din zona de proiect;
- Previzunile evolutiei populatiei, previziunile zonei deservite, utilizarea terenurilor in prezent si planificarea utilizarii viitoare, previziunile cerintei de apa si calitatea apei la consumatori in perioada urmatoare;
- Justificarea selectarii unei anumite optiuni de modernizare si extindere a a sistemului de alimentare cu apa si canalizare, bazata pe nevoi, rentabilitate, fiabilitate, exploatare si intretinere;
- Harti care sa prezinte investitiile propuse pentru modernizarea si extinderea sistemelor de apa si apa uzata pentru zonele deservite;
- Documentatia si descrierea costurilor investitiilor pentru modernizarea si extinderea sistemelor de apa si apa uzata din judetul Neamt.

1.1 CADRUL PROIECTULUI

Documentul este elaborat ca parte a contractului de servicii *Asistenta Tehnica pentru Managementul Proiectului "Reabilitarea si extinderea sistemelor de alimentare cu apa si de canalizare in judetul Neamt"*.

Scopul prezentului document este identificarea si stabilirea prioritatilor de investitii necesare pentru respectarea directivelor UE din sectoarele de apa si apa uzata, in perioada 2014 – 2042.

1.1.1 Cadru general

Comisia Europeana (CE) a aprobat asistenta financiara prin Fondurile de Coeziune, cu urmatoarele obiective principale:

- Îmbunatatirea calitatii mediului si a conditiilor de viata ale populatiei prin reabilitarea infrastructurii neadevate si perimate din sectorul de apa, in vederea respectarii standardelor Uniunii Europene (UE) si romanesti;
- Îmbunatatirea situatiei actuale a statiilor de epurare a apei uzate. Eliminarea deversarii in rauri a apelor uzate menajere si industrial, insuficient tratate sau complet netratate;
- Îmbunatatirea administrarii bunurilor si functionarii sistemelor;
- Optimizarea distributiei de apa prin stabilirea programului de reducere a pierderilor si asigurarea colectarii apei uzate prin reseaua de canalizare;
- Reducerea costurilor operationale generale.

In Capitolul 2.6.2 sunt mentionate prevederile legale referitoare la protectia mediului, care includ compararea Directivelor CE cu legislatia nationala, si au in vedere:

- Legislatia europeana de mediu;
- Reglementarile europene din sectorul de apa si apa uzata;

- Legislatia europeana legata de finantare;
- Reglementarile generale de administrare, inclusiv achizitiile publice;
- Reglementarile legate de administrarea bunurilor;
- Lucrarile de constructii;
- Reglementarile specifice legate de serviciile de apa/apa uzata;
- Legislatia de mediu legata de apa/apa uzata;
- Normele specifice.

Datele de Baza ale Proiectului, mentionate in Caietul de Sarcini, Oferta Tehnica si Raportul de Inceput, sunt:

- Titlul proiectului: *Reabilitarea si extinderea infrastructurii de apa si apa uzata in judetul Neamt*;
- Titlul contractului: *Asistenta Tehnica pentru Managementul Proiectului "Reabilitarea si extinderea infrastructurii de apa si apa uzata in judetul Neamt"*
- Autoritatea Contractanta: COMPANIA JUDETEANA APA SERV S.A. Piatra Neamt

1.1.2 Atribuirea contractului

Contractul de asistenta tehnica pentru managementul proiectului a fost atribuit Asocierii TRACTEBEL ENGINEERING SA – AECOM INGENIERIA SRL si prestarea serviciilor a inceput la data de 09.01.2012. Durata contractului este de 29 de luni cu posibilitatea de prelungire.

1.1.3 Autoritati de Monitorizare:

Autoritate de Management (AM):

Nume: **Ministerul Mediului si Schimbarilor Climatice**

AM POS Mediu

Directia Generala AM POS Mediu

Adresa: Calea Serban Voda, nr 30-32 (intrarea prin strada Principatele Unite), sector 4, Bucuresti

Organism intermediar (OI):

Nume: Organismul Intermediar POS Mediu Bacau - Regiunea 1 Nord-Est

Adresa: Str. Oituz nr. 23, RO-600266, Bacau

Beneficiar: Institutie responsabila pentru implementarea proiectului

Nume: COMPANIA JUDETEANA APA SERV S.A.

Adresa: Str. Lt. Draghiescu, nr. 20 – Piatra Neamt, Jud. Neamt, Romania

Asociatia de Dezvoltare Intercomunitara (ADI)

Nume: Asociatia de Dezvoltare Intercomunitara Aqua Neamt din Judetul Neamt

Adresa: Str. Alexandru cel Bun nr. 27, Piatra Neamt

Autoritatea de Management (AM) pentru POS Mediu este Ministerul Mediului si Schimbarilor Climatice (MMSC), care va fi responsabila cu implementarea programului. În aceasta calitate, MMSC va actiona ca planificator global al politicii de mediu, manager financiar si lider de proces. AM are un rol specific in asigurarea unei priviri de ansamblu strategice asupra POS Mediu.

Organismul Intermediar (OI), indeplineste un rol important in implementarea POS la nivel regional, actionand ca interfata intre AM si Beneficiar. AM va delega anumite responsabilitati Organismelor Intermediare (denumite OI-uri). Responsabilitatile principale ale OI vor fi legate de programare, monitorizare, control si raportare. Acestea sunt implicate in monitorizarea proiectelor finantate prin Fondurile de Coeziune in regiunea lor de dezvoltare, precum si in derularea schemelor de granturi in

cadrul programului PHARE. Delegarea activitatilor de la AM la OI este reglementata printr-un acord scris.

Asociatia de Dezvoltare Intercomunitara (ADI)

Asociatia de Dezvoltare Intercomunitara in Aqua Neamt din Judetul Neamt este persoana juridica romana de drept privat si de utilitate publica, constituita pe baza liberului consimtamant al membrilor fondatori, in conformitate cu prevederile Ordonantei Guvernului 26/2000 cu privire la asociatii si fundatii, a Ordonantei Guvernului 37/2003 pentru modificarea si completarea Ordonantei 26/2000 cu privire la asociatii si fundatii si ale Legii nr. 286/2006 pentru modificarea si completarea Legii administratiei publice locale nr. 215/2001.

Scopul Asociatiei il constituie realizarea in comun a proiectelor de dezvoltare regionala in domeniul apei potabile si a apei uzate.

Obiectivele ADI, referitoare la dezvoltarea serviciilor de apa si canalizare si infrastructura aferenta, sunt urmatoarele:

- realizarea unui contract de delegare cu Compania Operatorul Regional (COR sau ROC) in numele si pentru autoritatile locale membre;
- realizarea de activitati de control si informare privind COR, conform Statutului si Actului Constitutiv;
- pregatirea si promovarea strategiilor de dezvoltare a serviciilor;
- monitorizarea indeplinirii obligatiilor asumate de COR prin Contractul de Delegare, orientat pe indicatorii de performanta, implementarea investitiilor si calitatea serviciilor;
- aria de acoperire si conditiile imputernicirii conferite ADI de catre Municipalitatile membre, de a exercita in numele lor anumite prerogative, referitoare la servicii, precum si procedurile de vot. Principalele atributii ale Adunarii Generale ale ADI sunt urmatoarele:
  - aprobarea strategiilor pentru imbunatatirea si dezvoltarea serviciilor;
  - coordonarea procesului de proiectare si implementare pentru asigurarea unei strategii unitare si corelarea cu dezvoltarea socio-economica;
  - monitorizarea si controlul indeplinirii obligatiilor si responsabilitatile COR, conform Contractului de Delegare;
  - solicitarea de informatii privind calitatea si nivelul serviciilor, privind procedurile pentru intretinerea si operarea mijloacelor fixe aflate in patrimoniul public;
  - stabilirea unei politici tarifare coerente (unitare) in intreaga zona de operare.

Compania Operator Regional (COR)

Sediul societatii este in Municipiul Piatra Neamt. Operatorul Regional din aria de proiect din judetul Neamt este **Compania Judeteană Apa Serv S.A.** care este o societate comerciala pe actiuni, cu sediul in Piatra Neamt, cod postal 610125, str. Lt. Draghiescu nr. 20.

Principalele activitati ale **Companiei Judetene Apa Serv S.A.** sunt: furnizarea de apa potabila si colectarea si epurarea apelor uzate.

În ceea ce priveste activitatea de intretinere si reparatii, COR a realizat o strategie pe termen scurt si mediu. Majoritatea activitatilor de intretinere si reparatii este coordonata de la sediul central, acolo fiind localizate si principalele echipamente de lucru.

Performantele COR sunt masurate prin indicatorii de performanta. Compania are un proces de evaluare a indicatorilor de performanta, pe 2 nivele:

- Un nivel intern, care ia in considerare obiectivele pentru fiecare indicator de performanta;
- Un nivel extern, care utilizeaza exercitiul de benchmarking realizat in cadrul asistentei tehnice FOPIP I.

1.1.4 Obiectivele Master Planului

Obiectivul general este asigurarea unei baze de decizie pentru o strategie locala in zona de Proiect aferenta judetului Neamt, in vederea dezvoltarii sectorului de apa si de apa uzata, in concordanta cu obiectivele generale negociate de Romania, in cadrul procesului de aderare si post-aderare.

Principalele obiective sunt:

- Asigurarea respectarii legislatiei nationale si a UE in perioadele de tranzitie convenite pentru sectorul de mediu:
  - **Obiectivul 1** – Implementarea Directivei UE 91/271/CEE, transpusa in legislatia nationala prin H.G. 352/2005 modificata prin H.G. 188/2002, privind colectarea si tratarea apelor uzate urbane si evitarea descarcarii apelor uzate urbane direct in cursurile raurilor;
  - **Obiectivul 2** – Respectarea Directivei UE 98/83/CE privind calitatea apei pentru consumul populatiei transpusa in legislatia nationala prin Legea nr. 458/2002 privind calitatea apei potabile, modificata prin Legea nr. 311/2004;
- Asigurarea utilizarii optime a fondurilor de coeziune ale UE;
- Sprijinirea promotorilor de proiecte in dezvoltarea capacitatii locale de elaborare a viitoarelor proiecte;
- Definirea unui program de investitii pe termen lung.

Obiectivele specifice sunt:

- pregatirea proiectului pentru a putea fi propus spre co-finantarea UE;
- asigurarea faptului ca exista un plan de achizitii publice si un plan de implementare eficient si ca documentele de atribuire sunt pregatite astfel incat sa poata reprezenta baza pentru implementarea proiectului;
- furnizarea de instruire la locul de munca pentru personalul beneficiarilor finali responsabili cu implementarea proiectului in toate fazele de pregatire a proiectului, de la selectarea proiectului, pregatirea studiilor de fezabilitate pana la elaborarea documentatiilor de licitatie;
- furnizarea de asistenta pentru Unitatea de Implementare a Proiectului (UIP) din cadrul COR.

Aceste obiective specifice urmaresc reabilitarea si extinderea infrastructurii actuale de apa si apa uzata din zona proiectului, in vederea:

- imbunatatirii calitatii apei potabile si a sigurantei sanatatii publice;
- protejarii mediului, in special, a calitatii apei din cursurile naturale si a apei subterane;
- maximizarii numarului de locuitori bransati la reseaua de apa potabila;
- maximizarii colectarii apei uzate;
- imbunatatirii calitatii serviciilor si cresterii sigurantei alimentarii cu apa;
- optimizarii retelei de distributie a apei potabile si a sistemului de colectare si epurare a apei uzate;
- obtinerii de economii la energie si reducerii costurilor operationale in general;
- definirii unui program de investitii pe termen lung in sectorul de apa si apa uzata;
- cresterii capacitatii Operatorului Regional.

Principalele tinte care trebuie atinse de Romania dupa aderarea la Uniunea Europeana, dupa cum s-a negociat si stipulat prin Tratatul de Aderare, sunt urmatoarele:

- a. Conformarea cu Directiva privind apa uzata 91/271/CEE:
  - extinderea sistemelor de colectare a apei uzate la urmatoarele procente de acoperire:
    - 61% pana la 31 Decembrie 2010;
    - 69% pana la 31 Decembrie 2013;
    - 80% pana la 31 Decembrie 2015;
  - extinderea instalatiilor de tratare a apei uzate la urmatoarele procente de acoperire:
    - 51% pana la 31 Decembrie 2010;
    - 61% pana la 31 Decembrie 2013;
    - 77% pana la 31 Decembrie 2015;

- b. Conformarea cu Directiva privind apa potabila 98/83/CE
  - pana la 31 Decembrie 2010:
    - pentru Oxidabilitate, Amoniu, Nitrati, Turbiditate, Aluminiu, Fier, Metale Grele, Pesticide, Mangan, pentru localitatile cu peste 100.000 de locuitori;
    - pentru Oxidabilitate si Turbiditate, pentru localitatile cu o populatie cuprinsa intre 10.000 si 100.000 de locuitori;
    - pentru Oxidabilitate si Mangan, pentru localitatile cu mai putin de 10.000 de locuitori.
  - pana la 31 Decembrie 2015
    - pentru Amoniu, Nitrati, Aluminiu, Fier, Metale Grele, Pesticide si Mangan, pentru localitatile cu o populatie cuprinsa intre 10.000 si 100.000 de locuitori;
  - pentru Amoniu, Nitrati, Turbiditate, Aluminiu, Fier, Metale Grele si Pesticide, pentru localitatile cu mai putin de 10.000 de locuitori.

Principalele obiective prevazute prin Tratatul de Aderare sunt transpuse in Master Plan printr-un plan de investitii care sa acopere necesarul din infrastructura de apa si apa uzata din zona proiectului.

1.2 SCOP GENERAL SI ABORDARE PENTRU DEZVOLTAREA MASTER PLANULUI

Urmatorul tabel prezinta, in sinteza, premisele si toti factorii luati in considerare pentru controlul implementarii Master Planului.

Tab. 1-1 Premise si factori luati in considerare in controlul implementarii Master Planului

LOGICA INTERVENTIEI	INDICATORI VERIFICABILI ÎN MOD OBIECTIV AI REALIZĂRII / PERFORMANTEI	MIJLOACE DE VERIFICARE	PREMISE SI RISCURI
I. Obiective generale			
<p>Îmbunatatirea infrastructurii de mediu din judet, in vederea conformarii cu Acquis-ul comunitar si legislatia nationala.</p> <p>Definirea unui program de investitii pe termen lung cu luarea in calcul a aspectelor privind investitiile.</p>	<p>Îmbunatatirea calitatii alimentarii cu apa si a conditiilor de viata ale populatiei</p> <p>Remedierea descarcarii apei uzate insuficient tratate direct in cursurile de apa.</p>	<p>Monitorizarea calitatii apei Statiei de Epurare a Apelor Uzate (SEAU).</p> <p>Monitorizarea afluentilor</p> <p>Monitorizarea apei subterane</p>	<p>Monitorizarea calitatii apei efectuata in mod regulat duce la respectarea reglementarilor romanesti si ale UE.</p> <p><i>Riscuri:</i></p> <p>Sistem regional de alimentare cu apa incarcat cu pierderi excesive de apa.</p> <p>Lipsa experientei locale in exploatarea unei statii de tratare a apei potabile (STAP) / statie de epurare a apelor uzate (SEAU) conform standardelor UE.</p>
II. Obiectivele proiectului			
<p>Sprijinirea Consiliului Local, a Companiei Regionale de Apa si a Administratiei Centrale in pregatirea unei aplicatii complete si de succes pentru finantare din Fondurile de Coeziune care sa includa documentele justificative pentru obtinerea contractului de finantare pentru masurile referitoare la apa, canalizare si epurare apa uzata.</p>	<p>Rapoartele intocmite de Consultant dupa cum se specifica in Caietul de sarcini, livrate la timp si acceptate de Autoritatea Contractanta. COR definita si infiintata</p>	<p>Monitorizarea activitatilor consultantului de catre autoritatea contractanta.</p>	<p>Consultantul intocmeste o documentatie competenta si calificata. COR este functionala</p> <p><i>Riscuri:</i></p> <p>Informatiile pentru serviciile de consultanta nu sunt disponibile la timp.</p>
III. Rezultate scontate			
<p>Avizul pozitiv din partea Autoritatii Contractante.</p> <p>Aprobarea MP de catre Consiliul Judetean</p>	<p>Aprobarea Master Planului</p>	<p>Evaluare si Monitorizare de catre autoritatile competente relevante.</p> <p>Rapoartele sunt aprobate</p>	<p>Masurile propuse nu sunt abordabile si sustenabile</p>
IV. Activitati specifice			
<p>Verificarea si revizuirea Master Planului existent pentru sistemele de apa potabila, canalizare si epurarea apei uzate din judetul Neamt.</p>	<p>Documentatie depusa la timp</p>	<p>Evaluare si Monitorizare de catre autoritatile relevante.</p> <p>Rapoartele sunt aprobate</p>	<p>Se stabilesc cai bune de comunicare intre toate partile implicate.</p> <p>Datele disponibile sunt suficiente.</p>

1.3 STRUCTURA MASTER PLANULUI

Master Planul prezinta rezultatele analizei si strategiei de dezvoltare a sistemelor de apa si apa uzata din zona de proiect, in vederea asigurarii respectarii reglementarilor nationale in vigoare si a directivelor UE.

Master Planul actualizat acopera perioada 2014 – 2042 atat pentru serviciile de apa cat si pentru cele de apa uzata. Scopul general al acestui document este de a identifica si ierarhiza masurile de investitii in vederea conformarii pe deplin cu Directivele CE relevante, tinand cont de gradul de suportabilitate al populatiei din aria proiectului.

In prima parte a acestui document se prezinta situatia existenta generala din aria Proiectului, precum cadrul socio-economic si institutional si, de asemenea, nivelul actual al serviciului in ceea ce priveste facilitatile de apa si apa uzata.

Partea I a Master Plan-ului include urmatoarele capitole:

1. Introducere
2. Analiza situatiei existente

Partea a II-a a Master Plan-ului include urmatoarele capitole:

3. Prognoze
4. Obiectivele nationale si judetene
5. Analiza optiunilor
6. Strategia la nivel de judet
7. Planul de investitii pe termen lung
8. Analiza financiara si economica
9. Analiza suportabilitatii
10. Program de investitii prioritare in infrastructura

Partea a III-a a Master Plan-ului include informatii suport si date, grupate in:

11. Piese desenate